

Ruxandra DUMITRESCU

Vom poposi de data aceasta în zona de mijloc a insulei Manhattan, porțiuni foarte dense în clădiri înalte, business-uri și magazine. Dacă ne apropiem dinspre Queens sau New Jersey vom fi impresionați de dantelăria zgârie-norilor din această zonă, profilată pe fundalul cerului.

Așa-zis-ul **Midtown South** începe de la 14 Street (la sud) și ajunge până la 42 Street (la nord).

Gramercy, *Union Square* și *Chelsea* se întind până la strada 23. Mai mult rezidențială la est și comercială la vest, zona s-a ridicat treptat, înlocuind pe la începutul sec. 19 fermele existente până atunci.

Gramercy a fost vândută unor familii afluate. Cele câteva case păstrate rămân dovezi ale eleganței epocii.

National Arts Club, fostă reședință a lui **Samuel Tilden** (avocat bogat și om politic, guvernator al New York-ului în 1870), este o lucrare arhitecturală de excepție, cu fațada în stil Gothic Revival, concepută de **Vaux**, proiectantul *Central Park*. Interesant aici este panoul cu cinci capete celebre sculptate: **Shakespeare**, **Milton**, **Goethe**, **Dante** și, în centru, **Benjamin Franklin**. Interiorul găzduiește evenimente artistice, concerte, expoziții, și are un restaurant de epocă pentru membri.

Union Square a devenit parc pe la începutul sec. 20, când zona de comerț, mai elegantă, s-a mutat spre nord. Parcul introdus forțat la intersecția străzilor *Bowery* și *Broadway*, a devenit loc tradițional de întruniri și proteste politice.

La începutul străzii *Madison Avenue* se află *Metropolitan Tower*, unul din primele *sky-scrapers*, sediul companiilor de asigurare cu același nume. Cu turnul campanelă inspirat de cel al lui Sf. Marcu din Veneția, blocul ridicat la începutul sec. 20 apare decorat la sărbători cu lumini diferite, împodobind imaginea orașului.

Denumirea de *Chelsea* a fost luată după numele cartierului londonez cu același nume. Zona a fost cumpărată aproape în întregime de căpitanul **Thomas Clarke**, care, ca proprietar, a dictat și stilul de arhitectură, finisaje și materiale de construcție. În ultimii ani, revitalizarea a atins partea vestică, unde s-au deschis multe galerii de artă și complexul sportiv *Chelsea Piers* la Hudson River; acesta atrage toate generațiile, inclusiv pe cei doritori de bere pregătită pe loc și atracții la apă.

Dvorjak Place – după numele compozitorului ceh care a trăit în America între 1892-1895, compunând unele din cele mai cunoscute creații ale sale, între care Simfonia a 9-a "Povestiri din Lumea Nouă" (inspirată de genul *Spirituals*); locuința sa era pe 17 Street.

Parcul Gramercy – denumire anglicizată a numelui olandez *Crom Messie*, care după unii ar însemna pârâu întortocheat, aluzie la cel care trecea odată pe acolo.

Irving Place – după numele scriitorului **Washington Irving** care avea un nepot care a locuit aici.

Park Ave South – construit la începutul sec. 19, era promenadă pentru trăsuri trase de cai și linie de tren, la sud de strada 42.

Kips Bay și *Murray Hill*, ce se întind la est, au preluat numele lui **Hendricksen Kip**, un fermier olandez ce a deținut proprietatea până la jumătatea sec. 19, când un negustor pe nume **Murray** a preluat-o. Povestea spune că d-na Murray a reținut pe ofițerii englezi la ea până când trupele lui G. Washington s-au regrupat de bătaie.

Introducerea liniei de tren pe 4th Avenue a accelerat dezvoltarea zonei și spre apă au apărut mici industrii și depozite de materiale. Astăzi această zonă este una din cele mai scumpe valori de *real estate* din New York, pentru combinația între poziția centrală în Manhattan și liniștea patriarhală. Singurele întreruperi majore sunt complexele de spitale din cadrul lui New York University.

Lexington Ave – după faimoasa bătălie de la Lexington din 1836, în Războiul de Independență.

Madison Ave – după președintele James Madison, care a murit în 1836.

Morgan Library, recent renovată, oferă

New York Public Library

publicului expoziții de artă, ca și o colecție de cărți rare. Tel: (212) 685-0008, www.morganlibrary.org

NoMad (acronimul North of Madison Square Park)

Cele mai bune hoteluri și restaurante sunt adunate aici.

New York Public Library este printre edificiile mari, cu colecții de valoare. Localizată pe 5th. Ave, între străzile 40 și 42, ea este expresia supremă a Artelor Frumoase în New York: un „templu” de marmură albă, cu detalii superbe la exterior, ca și la interior, cu terase extravagante, trepte impozante, și fântâni cu detalii de renaștere romană.

Empire State Building rămâne un alt reper unic.

Madison Park – la intersecția lui 5th. Avenue, între străzile 23 și 26, datează din a doua jumătate a sec. 19. Împreună

cu *Union Square*, *Gramercy*, și *Stuyvesant*, au fost create după modelul celor londoneze – *Bloomsbury* și *Covent Garden* pentru societatea bogată, *Bryant Park* – după numele editorului lui *New York Evening Post*, care a militat pentru crearea Parcului Central și a Muzeului Metropolitan.

Lower East Side și așa-numitul Centru de Modă (Fashion).

Această parte s-a dezvoltat odată cu apariția liniei de tren suspendat.

Două nume sunt asociate cu această zonă: *Hell Kitchen* – "Bucătăria Iadului" – este vorba de un gang care teroriza cartierul, și *Tenderloin* – "Mușchiulețul" – după gustul unui căpitan de poliție care, datorită poziției lui, avea dreptul să înlocuiască carnea mai ieftină cu carne de calitate lux.

Vechile fabrici au fost înlocuite treptat cu clădiri impozante, funcționale, de mare importanță: Poșta Centrală, Port Authority Terminal – stație inter-regională de transport rutier, *Jacob Javitz Center* – sala polivalentă.

Penn Station – gară principală, care duce călători în toate direcțiile, combinând legăturile cu metroul.

Madison Square Garden – sală polivalentă de sport, gazdă a unor spectacole și evenimente speciale.

arhitectură pentru renovări ale complexului și este proiect manager al Bibliotecii de la nivelul demisol al clădirii centrale).

Faimoasa stație de tren și metrou *Grand Central*, de pe 42 Street, are și ea povestea ei, părând că întrerupe *Park Avenue*. Intrarea principală este executată prin 1924, cu o copertină uriașă, cu un ceas ornamental, și sculpturi-basorelieuri monumentale.

Met Life Building – (original *Pan Am*) – 1963, al cărui autor este **Walter Gropius** – teoretician al arhitecturii moderne și principal inițiator a Faimoasei Școli **Bauhaus** din Germania interbelică, este o adăugare târzie a complexului *Grand Central*. Ea a fost foarte criticată prin amplasarea ciudată, care bloca perspectiva vederii pe *Park Ave*.

Midtown central și Zona de distracție – *entertainment*.

Aici e zona marilor business-uri, distracțiilor, și abirourilor monumentale de pe 5th., 6th. Ave, cu directori în costume luxoase, în domeniul publicisticii, al radioului, televiziunii, avocaturii, etc.

Tot aici – Catedrala *St. Patrick*, *Centrul Rockefeller*, *Radio City Music Hall* și magazine de lux ca *Saks Fifth Avenue*, *Bergdorf Goodman*, *Tiffany*, *Petrossian*, pline la orice oră din zi.

Dar aici e și zona teatrelor. De la show-uri de fete, *Broadway Musicals*, împreună cu restaurante de toate specialitățile, zona de la 42 Street, renovată de câțiva ani, împletește spectacolul străzii cu spectacolul din spatele cortinei.

Diamond Jewelry Way, strada 47, care așa cum spune numele, concentrează pe valori immense, destinate vânzării *en-detail* sau *en-gros*.

Grand Army Plaza – în fața hotelului – și el monument istoric – *Plaza*, este flancată de statuia impozantă, aurită, a generalului **Sherman** din Războiul Civil.

Times Square. Până la începutul sec. 20 locul era cunoscut sub numele de *Longacre Square* și era centrul de industrie al căruțelor. Clădirea ziarului *New York Times*, ridicată în 1904, a schimbat denumirea pieței.

Vanderbilt Avenue – după **Cornelius Vanderbilt**, din sec. 18. care a unit două linii majore de cale ferată și a format Linia New York și Linia Hudson River. *Grand Central Terminal* a fost construită de asemenea la recomandarea lui.

Muzeul de Artă Modernă – *MOMA*, renovat de curând, e gazda unor expoziții temporare importante, dar și cu o colecție permanentă, în care Brâncuși are o sală de excepție. Construit în 1937, are colecții importante de pictură și sculptură, fotografie, artă industrială și arhitectură, organizează vizionări de filme., Tel: (212) 708-9400. www.moma.org. (de reținut, vineri admiterea liberă între 5 și 8.00 pm). Vis-à-vis de muzeu se află una din marile biblioteci din Manhattan, *O'Donnell*, ce cuprinde și o secție de cărți românești.

Zona descrisă e plină de posibilități de cultivare a spiritului, dar și de amuzament, ca să nu vorbim de varietatea culinară a restaurantelor; unele din cele mai renumite și, bineînțeles, mai scumpe, care oferă delicii și pentru partea noastră mai pământeană.